

ERS

Roden

S/1566/D/v.L.

12 augustus 1958

Aan de Weledale Heer Mense Ruiters
Bankastraat 9a
te
Groningen

Zeer geachte Heer Ruiters,

In antwoord op Uw schrijven van 29 mei j.l. moge het volgende opgemerkt worden :

- a) De Frontvernieuwing : Dat de Heer Ruiters zich in de aanvang tegen vernieuwing van de frontpijpen keerde was terecht. In principe dient men bij een restauratie uit te gaan van behoud van het bestaande en niet van vernieuwing daarvan. Het kan dan voorkomen, dat bij vordering der werkzaamheden toch tot vernieuwing van een bepaald onderdeel besloten blijkt te moeten worden. Dit is bij de restauratie van het orgel te Roden op het punt van de frontpijpen het geval geweest. Nu dient U echter wel te beseffen, dat het moment, waarop de beslissing t.a.v. de nieuwe frontpijpen genomen werd, eerder had kunnen vallen, indien U met meer spoed aan deze restauratie gewerkt zou hebben. Ware dit moment eerder gekomen, dan zou ook, zoals U zelf reeds stelt, de vernieuwing minder kostbaar geweest zijn. Het zal er dus naar onze mening bij moeten blijven, dat ge de hoge meer-kosten, aan de frontvernieuwing verbonden, aan U zelf te wijten hebt en dat het, mede gezien het feit, dat het restauratie-contract op zeer beeliste wijze in deze zaak spreekt-zie onze brief d.d. 16 mei 1958-, niet acceptabel is om voor deze frontvernieuwing verhoging van het subsidie aan te vragen.

Wanneer ge stelt, dat de kerkvoogdij " op eigen houtje" deze frontpijpen betaald heeft aan de firma Stinkens, dan menen wij te moeten opmerken, dat

1. deze opmerking niets af of toe doet aan de vraag van de subsidiabiliteit der extra kosten van de frontvernieuwing, en
  2. de kerkvoogdij, indien wij goed zijn ingelicht, daartoe ook wel gedwongen is geweest om de pijpen van de firma Stinkens afgeleverd te krijgen, daar zij anders de dupe zou zijn geworden van een moeilijkheid, die tussen U en de firma Stinkens schijnt te bestaan.
- b) Een moeilijkheid bij de kwestie der loonronden is, dat het contract over deze zaak in het geheel niet spreekt. Wel wordt echter gesproken over een totaal bedrag, dat niet overtroffen zal worden. Dit al maakt een aanvraag om subsidie verhoging weinig sterk.

Bier komt bij, dat U als tijdvertragend argument aanvoert de ontwikkeling van Uw slaapsysteem. Dat U, evenals andere orgelmakers, een verbeterd slaapsysteem hebt ontwikkeld, is zeer lofwaardig. De daaraan verbonden kosten zullen echter nooit op één instrument mogen

1268-070-02
ER5
B/1566/D/v.L.d.d.12 augustus 1958 aan de heer Hense Ruiter
Groningen

mogen drukken. De kosten van dergelijke onderzoeken en de praktische beproeving daarvan, zijn algemene onkosten voor een zaak, die aan vele instrumenten ten goede kan komen, en die daarom in de prijs van een reeks gevallen van nieuwbouw en restauratie verwerkt dienen te worden.

Slechts wanneer U soude kunnen aantonen, dat U iets soude hebben ontwikkeld en toegepast, dat voor één bijzonder geval, i.c. het onderhavige, noodzakelijk en bruikbaar is, soude U o.i. billijkerwijs de kosten daarvoor kunnen doorberekenen in de prijs voor deze ene restauratie. Zo, als de zaak thans door U is gesteld, steekt daar geen sterk argument in voor aanvraag van een verhoging van het subsidie.

Waar U verder spreekt over "meer dingen, die U soude kunnen noemen" zonder deze evenwel te noemen, is het ons onmogelijk met deze vage destructie iets aan te vangen.

c) De kwestie Firma Jacobs :

Wij kunnen ons zeer wel voorstellen, dat U de firma Jacobs aansprakelijk wilt stellen voor als gevolg van haar bemoeienis voor U geleden schade. Het is ons echter ook ten volle duidelijk, dat de kerkvoogdij zich daar niet aansprakelijk voor laat stellen. Want U leed-aangenomen dat U de zaak juist stelt-schade door toedoen van de firma Jacobs, en niet door toedoen van de kerkvoogdij.

En het moge U duidelijk zijn, dat een dergelijke schade toch niet een kwestie is, die door een subsidie van de zijde der overheid kan worden opgevangen !

Het zal er dus bij moeten blijven, dat onze Commissie geen reden ziet om over te gaan tot het aanvragen van een verhoging van het subsidie, tenzij U deugdelijker argumenten weet te noemen.

Wij zien heel wel, dat de onderhavige restauratie U tegenslagen heeft opgeleverd. Wij kunnen het volkomen begrijpen, dat ge die tracht op te vangen. De kwestie is evenwel voor ons, dat ge die tracht op te vangen door middel van een overheidssubsidie. Willen wij op het punt van een subsidie gunstig kunnen adviseren, dan moet het duidelijk zijn, dat het om dingen gaat, die ook werkelijk en klaarblijkelijk subsidiabel zijn. En daar schort het in Uw argumentatie aan, tot op een enkele kleine post na.

Want recapitulerende ,

1. het contract geeft duidelijk een maximum aannemingsom aan, die niet overtroffen zal worden,
2. het contract spreekt niet over een eventuele loonsverhoging,
3. het contract legt de prijs van frontvernieuwing absoluut vast,
4. een belangrijk deel der loonsverhogingen is terug te voeren op Uw wijze van werken,
5. het moment, waarop over de frontvernieuwing beslist kon worden, viel laat, eveneens als gevolg van Uw wijze van werken, waardoor een kostenverhogende factor op dit punt niet kon uitblijven,
6. ontwikkeling van werk-en bouwwijze mag nooit op één enkel product gaan drukken,
7. er is een naar Uw mening door een derde veroorzaakte schade in het geding, waarvoor, als Uw stelling juist is, ook deze derde maar alleen aansprakelijk gesteld kan worden.

Het slot van Uw brief overwegende noge nog het volgende opgemerkt worden :

ERS

8/1566/D/v.L.d.d.12 augustus 1958 aan de Heer Mense Ruiters
Groningen

Wanneer U zich door een onzer deskundigen, wie ook, gehinderd, in Uw werk belemmerd, of zelfs benadeeld mocht voelen, dan kunt U zich altijd tot onze Commissie wenden met het verzoek gehoord te worden. Wij zullen U dan altijd in een zo voltallig mogelijke vergadering, waarin in ieder geval voorzitter en secretaris aanwezig zijn, ontvangen.

Wenst U als onderdeel van een dergelijk gesprek vertrouwelijk met de leden der Commissie te spreken, dan kan ook dat. Tot elk overleg is onze Commissie altijd bereid geweest en nog steeds bereid Voorts zou het U mogelijk zijn, waar de secretaris der Commissie betrekkelijk dicht bij U woont, dien eens te bezoeken en met hem Uw moeilijkheden zo die er zijn, te bespreken.

Het heeft echter weinig zin, gelijk U in Uw brief doet, U in het vage over een onzer medewerkers deskundigen te beklagen.

Hoewel onze Commissie te waken heeft voor de belangen der Kerk op het punt van de orgelbouw en zij ook van de orgelmaker mag vragen, dat hij dat aanvaardt, is het geenszins haar bedoeling, een orgelmaker de wet voor te schrijven, waardoor diens individualiteit verloren zou gaan en zal men haar ook altijd bereid vinden de redelijke belangen van de orgelmaker te bevorderen.

Intussen met gevoelens van de meeste hoogachting,

namens de Orgelcommissie der Nederl. Hervormde
Kerk

(Dr. J. W. Doeve)
secretaris